

Mik hoog want de pijl zakt bij het vliegen

Lieven Jaspaert
promotie 1978

Ik vond het wel leuk om door *Romaneske* gevraagd te worden even uit te wijden over wat ik met mijn diploma in de Romaanse Filologie allemaal uitgericht heb. Ik ben eigenlijk helemaal niet het type persoon dat met nostalgie terugblijkt naar het verleden. Daarvoor zijn er nog te veel spannende toekomstige uitdagingen die ik met ongeduld wil aanvatten. Maar voor mijn vroegere buurman en huidige hoofdredacteur wilde ik nog wel een uitzondering maken. En al snel werd me duidelijk dat het schrijven van dit verhaal een heel aangename uitdaging was: eenmaal je in het verleden begint te roeren komen heel wat onver-

wachte herinneringen terug naar boven, of krijg je beelden van mensen of situaties voor de ogen waar je in jaren niet meer aan gedacht hebt.

Wat me bij het schrijven van dit stuk opvalt, mede dank zij het feit dat ik me bijna 23 jaar lang niet aan retrospectie heb bezondigd, is dat niets verloren gaat in een mensenleven. De ervaringen en dromen uit mijn jeugd, de vaardigheden die ik toen heb opgedaan, de kennis die ik aan de universiteit meekreeg of de ervaring die ik in mijn werk erna heb verworven, spelen op een min of meer subtiële wijze nog steeds een belangrijke rol in wat ik verder in mijn leven wil doen.

Vierde keus

Ik ben de negende uit een gezin van twaalf kinderen. Ik herinner me dat mijn moeder, die ook nog een voltijdse onderwijsbaan had, op de meeste zaterdagen haar huishoudelijke sleur graag doorbrak met een dagje tuinieren en ervoor zorgde dat één van de kinderen dan ‘het huishouden’ deed. Mijn oudere broers en zussen waren toen al erg uithuizig zodat ik – die buitenwerk nu nog steeds veracht – vanaf mijn twaalfde elke zaterdag de bedden opmaakte, de kamers verluchtte, de vuile was sorteerte, de wasmachine aan de praat hield (kleurwas, witte kookwas, handwas !!), de was droogde, de droge was streek en in de kasten legde en – mijn grootste plezier – mocht koken voor veertien man ! Toen ik dertien was wilde ik dan ook kok worden en wou ik naar de kokschool in Brugge. Maar mijn vader zag het anders.

Ik was in diezelfde periode ook nogal bezig met techniek. Thuis was ik de klusjesman van dienst, repareerde allerlei spullen en bouwde soms nieuwe dingen. Zo had ik eens een toestel bedacht dat een alarmsignaal produceerde wanneer het zeepschuim in de wasmachine overspoelde, iets wat bij ons thuis – met de waspoeders van toen – bijna een wekelijks probleem was. Met als gevolg dat ik op zaterdag ook nog dikwijls de vloer van de keuken mocht dweilen. Techniek, de analyse van een probleem of nood, het bedenken van modellen en oplossingen, en het bouwen van nieuwe dingen was voor mij toen een passionele bezigheid. Toen ik veertien werd wilde ik dan ook in diezelfde lijn

verder: ik wou overschakelen naar de kunsthumaniora om later architect te worden. Maar mijn vader zag het anders.

Dus bleef ik maar de Grieks-Latijnse volgen... tot vader zijn plannen kenbaar maakte: toen ik zestien was besliste hij dat ik 'voor mijn Engels' beter een jaartje naar de Verenigde Staten zou gaan. Dat dat tussen de Poësis en de Rhetorica zou gebeuren vond hij geen probleem, en... ik ook niet ! Als zestienjarige puber vertrok ik dus naar de Verenigde Staten en ruilde het strenge jongenscollege in Waregem voor de co-ed Senior High School in Fresno Californië. Zoals te verwachten viel leerde ik er veel meer dan alleen Engels... Terugblikkend op die ervaring besef ik nu dat dat jaartje Amerika voor mij bepalend is geweest: ik heb er geleerd om zonder angst helemaal opnieuw van nul te beginnen (vreemd land, vreemde taal, vreemde mensen, vreemde gewoonten, enz.), dat een mens nooit voor één gat gevangen zit. Het onbekende heeft me sindsdien altijd aangetrokken, omdat het me uitdaagde om verder te zoeken naar de grenzen van mijn mogelijkheden. Na nog een jaartje schooltoerisme in de Rhetorica – mijn Amerikaanse schooldiploma werd in België niet gehomologeerd –, wilde ik geneeskunde studeren. Maar mijn vader zag het weerom anders.

Als vader van twaalf kinderen wilde hij elk kind zo snel mogelijk tot (financiële) zelfstandigheid brengen. Een studie van 7 jaar was volgens hem te lang: snel een diploma halen, een job zoeken en op eigen benen staan, dat was volgens hem het juiste pad. En het liefst nog in het onderwijs, want in die tijd was het al duidelijk dat er een economische terugval van vele jaren zou komen. Een baan als leraar was volgens hem conjunctuurongevoelig, en dan was er nog het pensioen achteraf als extra lokaas.

Zo belandde ik in de eerste kandidatuur Romaanse aan de KULAK, zonder enige bijzondere begaafdheid die me voorbestemde voor dit soort studies. Mijn kennis van het Frans was zelfs vrij pover, maar het leek me toen de beste manier om het te leren. Romanist worden was dus eigenlijk maar mijn vierde keuze.

Het fenomeen foneem

Vierde keus, beste keus, moet ik achteraf stellen. Niet omwille van het diploma dat ik behaalde – want ik heb het in mijn loopbaan zelden moeten voorleggen – of omwille van de kennis die geleerde heren ons diets hebben gemaakt, maar wel dank zij het aanleren van de vaardigheid van abstract denken. Aan mijn eigen dochters zeg ik nu dat het niet veel uitmaakt wat zij precies als studiekeuze maken, maar wel dat ze er een maken. *Wat* je leert is minder belangrijk dan *dat* je leert, is mijn overtuiging. Ik leg hen uit dat ik de meeste dingen die ik in die vier jaren Romaanse leerde in mijn beroep nauwelijks heb gebruikt, dat ik het meeste zelfs helemaal vergeten ben. Zelfs het Frans dat ik nu spreek heb ik niet aan de universiteit geleerd, maar pas in toen ik in Parijs woonde en werkte. Ik bloos soms nog wel van onwetendheid als één van mijn dochters me een vraag stelt over een zinnetje Latijn, een datum uit de geschiedenis wil checken of de spelling van één of ander moeilijk Frans woord wil weten.

Het klinkt misschien eigenaardig, maar als iemand me nu vraagt wat ik heb geleerd in de Romaanse dat mijn latere loopbaan heeft bepaald, zeg ik steeds: *modellen bouwen*. Daarmee bedoel ik het vermogen om achter de als continuüm ervaren werkelijkheid een structuur te leren zien, een beetje zoals die eigenaardige pointillistische tweedimensio-

nale kleurenplaatjes waarin je na enige oefening driedimensionale beelden kunt zien. Dit vergt hetzelfde soort abstractievermogen en structureel denken die je waarschijnlijk beter of sneller kan leren als aspirant-ingenieur of student in de filosofie, maar die ik heb geleerd tijdens mijn studies Romaanse.

Een man die hierin een doorslaggevende rol heeft gespeeld is de – ten onrechte – door sommige studenten en collegae verguisde Karel Vanden Eynde. Zijn vak Algemene Taalkunde in eerste kandidatuur leek voor de meeste van mijn medestudenten een waar Armageddon, maar was voor mij de *trigger* die me ertoe heeft aangezet achter ogenschijnlijke chaos structuur te zoeken. Ik herinner me nog zijn eerste college: twee uur les over het foneem, zonder dat hij ook maar probeerde hiervoor een definitie te geven. En maar oefeningen maken, vanaf les één, ons in het ongewisse latend over wat hij in zijn op eigen ervaring gestoelde, maar toch redelijk idiosyncratische benadering bedoelde met het fenomeen ‘foneem’. Je ziet het al komen, natuurlijk... Vraag 1 op het examen was *Definieer: foneem*. Karel kreeg in mijn antwoord een koekje van eigen deeg: ik had namelijk zijn methodologie op zijn eigen gebruik van de term foneem toegepast en was zo tot een modeldefinitie gekomen die ik hem met veel plezier serveerde. Resultaat: een 18 en ik verk(n)ocht aan de taalkunde.

Zijn vak beleefde ik als een post-Socratische oefening: beeld je jezelf in als een kersverse pater Scheutist die in de schaduw van een baobab driftig fonetisch zit te noteren wat je zwarte informant je vertelt, en op basis van die notities zowaar een grammatica voor een onbekende taal weet te bouwen. Ik weet wel dat wat hij ons doceerde niet precies beantwoordde aan wat er door de onderwijscommissie was beoogd toen deze Algemene Taalkunde in eerste kandidatuur programmeerde. Maar zijn vak zette me niet alleen aan om een eigen methodiek te ontwikkelen waarmee ik lineariteit kon omzetten tot model, het spoorde me ook aan om mijn model of ook mijn methodologie te toetsen aan andere. Op zijn peripatetische manier heeft Karel me derhalve niet alleen ingelijfd in de (formele) taalkunde, maar heeft hij mij ook het basisgereedschap aangereikt voor mijn latere carrière. Waarvoor mijn dank.

Uiteindelijk koos ik in de licenties wel voor Spaanse Taalkunde als afstudeerrichting (*por razones de amor*) en maakte een thesis over *El empleo verbal en el lenguaje publicitario español*. Wereldschokkend was mijn verhandeling niet, maar ze had me wel toegelaten om gedurende (in samengetelde maanden) bijna één vol jaar tijdens mijn twee licentie jaren in Spanje door te brengen. Mijn toenmalige Spaanse vriendin had een Seat 500 op overschot, waarmee ik (meestal alleen want zij gaf les) Spanje heb verkend. Ik had zo een aantal trucjes om de autochtonen beter te leren kennen: één bestond erin om op een bank in het lokale parkje van een dorp of stad urenlang een boek te zitten lezen tot er een bejaarde op de bank kwam uitrusten en – bingo – we waren aan de praat. Heroïsch waren de verhalen die ik er heb gehoord over La Guerra Civil, pijnlijk het relaas over de Franco-periode of ook de eigen ervaring van de paniek onder de Franquistas naarmate Franco's einde naderde (ik was in Spanje toen Franco stierf), en aanmoedigend de manier waarop de toenmalige Spanjaarden de nakende toetreding van Spanje tot de Europese Unie bekeken. Spanje is voor eeuwig mijn tweede vaderland, wat me natuurlijk goed uitkomt nu ik een fervent golfspeler ben geworden.

Le moniteur

Na de deliberatie tweede licentie kwam José Lambert vragen of ik interesse had om monitor te worden. Het was wel een beetje een reddingsboei omdat er in die periode aan de faculteit weinig nieuwe mandaten gecreëerd werden, maar ik vond de uitdaging onweerstaanbaar. Onderzoek doen, een doctoraat halen, en in parallel nog wat nuttige hand- en spandiensten leveren aan de eerstejaarsstudenten, dat leek me een mooi carrièrepad. Mijn vader was net niet meer om andere plannen te hebben.

Ik aanvaardde de assistentenjob omdat ik onderzoek wilde doen en het monitoraatswerk nam ik er obligaat bij. Maar zoals het vaak het geval is geweest in mijn leven begin ik het meest te genieten van datgene waarvoor ik niet resoluut heb gekozen. Het monitoraat werd een roeping: jonge, vaak onzekere eerstejaarsstudenten begeleiden om in zichzelf de sterkte te vinden om te slagen, om af te rekenen met de kwelgeesten die de typische gevolgen zijn van het proces van verzelfstandiging, de angst voor vereenzaming, de aangroeiende verantwoordelijkheid, het risico van mislukking, de zucht naar vriend of vriendin, de afrekening soms met een moeilijke thuissituatie. Het waren niet allemaal zulke moeilijke gevallen, verre van daar; maar de meeste arbeidsvreugde kwam wel van die enkelen die ondanks al hun problemen slaagden. Zo ‘haalde’ ik ooit nog M* uit haar kamer in het meisjescentrum om naar één van haar laatste examens (in haar bisjaar) te komen: ze zat in zak en as en had het opgegeven. Ze kwam echter naar het examen, en slaagde. Bingo !

Ik heb in die periode eigenlijk geleerd om mensen te enthousiasmeren om zichzelf, hun problemen inclusief, te overstijgen en om in zichzelf de energie te vinden om zich te bewijzen. Het ging niet om mezelf maar om de andere. Dat is een les geworden die me later als bedrijfsleider heeft geholpen om een manager-coach te zijn, eerder dan hun baas. Dan pas krijg je het beste van mensen te zien, als zij in staat zijn om zichzelf te motiveren.

Ook ik had toen af en toe wel wat faalangst, voornamelijk toen ik wekelijks als oefening een “Mertens”-dictee afnam van de eerste-kanners. Zonder voorkennis had ik het er waarschijnlijk niet zo goed van afgebracht als de meeste studenten die toen wekelijks opdaagden. Gelukkig heeft mijn orthografische onkunde me nooit echt ‘punten gekost’.

Na een aantal jaren monitoraat begon ik in nauwe samenwerking met germanist Frank Van Eynde onderzoek te doen in computertaalkunde. We hadden toen een lucratief onderzoekscontract met de Commissie van de Europese Unie, EUROpean TRANslations. In samenwerking met universiteiten uit alle landen van Europa ontwikkelden we computersoftware voor computerondersteunde vertaling tussen de verschillende Europese talen. Na enige tijd ‘verkochten’ we ook onze onderzoeksdiensten aan Siemens AG, in het kader van hun METAL project. Voor ik het wist runde ik een klein bedrijfje binnen de universiteit, met twaalf onderzoekers, een hele batterij computers en een aanzienlijk budget dat door Leuven Research & Development voor ons werd beheerd. Toen bestond Lernout en Hauspie nog niet eens (en nu ook niet meer). Ik wilde met contractonderzoek iets doen binnen de faculteit en stelde aan de rector en decaan voor om LINT op te richten (Leuven Instituut voor Natuurlijke Taal), een interdisciplinair contractonderzoekscentrum voor de industrie en de overheden. Ik ging onderhandelen met ESAT, Experimentele Psychologie, Neurofysiologie, Computer-

wetenschappen en tal van andere vorsers binnen de K.U. Leuven die op dit vlak enige expertise hadden. Ik schreef er voorwaar mijn eerste businessplan voor. Enkel mijn eigen faculteit zag er geen brood in en het project werd een doodgeboren kind. Als ik één frustratie overhoud aan mijn periode K.U. Leuven, dan is het deze: de angst van sommige academici om de begane paden te verlaten.

Sunshine

Ik was boos, die dag toen bleek dat er binnen Letteren en Wijsbegeerte geen draagvlak was voor contractonderzoek op een gestructureerde basis. Het werd me duidelijk dat ik me nooit lekker zou voelen in een omgeving met een lage durfgraad. Ik nam ontslag en zocht een job buiten het onderwijs. Maar wat kon een Romanist met acht jaar onderzoekservaring eigenlijk doen in de privé-sector ? Ik werd Manager van de Intelligent Systems Division van Rank Xerox Belgium, een ronkende titel voor een gewone verkoopjob. Ik leerde er het salesvak tot Xerox de activiteit waarvoor ik in België verantwoordelijk was wereldwijd opdoekte.

De stap van academisch onderzoek naar verkoop was een forse cultuurschok: ik herinner me nog een discussie met Rudi De Becker, toenmalig Algemeen Directeur bij Rank Xerox Belgium, waarin hij mij opdroeg *to keep it simple and stupid*. Na 4 jaar studie en 8 jaar onderzoek was deze laatste opdracht me toch iets te laag (sic) gegrepen en besliste ik om elders mijn diensten te gaan aanbieden.

In de tijd van Eurotra was ik de eerste klant geworden van Sun Microsystems in België. Sun was toen (we schrijven 1985) een piepklein computerbedrijfje uit Californië met een wereldwijde omzet van om en bij de \$80M. Ik hoorde dat er een distributeur voor België was aangesteld en trok ernaartoe voor een jobinterview. Zo werd ik Vice-president van de Sun Microsystems Division bij BIM n.v. in Everberg, waar ik zes jaar lang de verkoop, marketing en klantendienst voor Sun leidde. BIM was eigenlijk een avant-la-lettre *spin-off* van de K.U. Leuven: de beste informatici en ingenieurs van de K.U. Leuven en de U.C.L. kwamen er werken, er werd veel toegepast computerwetenschappelijk onderzoek verricht en BIM's directeur was een wandelende computerencyclopedie. Mijn kennis van de informatica heb ik aan BIM te danken: al de technologieën die nu in zwang zijn en die nu via ADSL of kabel bij ons in de huiskamer binnenkomen waren toen *disruptive*, de kleine Davids die moesten optornen tegen het grote IBM van die tijd. Het was een leerrijke periode, bij BIM.

Toen Sun Microsystems besliste om een eigen filiaal voor België en Luxemburg op te richten boden zij mij de kans om *from scratch* een eigen bedrijf op te richten. Ik herinner me nog de gesprekken met mijn vrouw, of ik dat wel zou kunnen: geen managementervaring, geen informaticaopleiding, geen economische opleiding, zelfs geen verstand van boekhouden. Maar het was een nieuwe uitdaging en zelfs als het mislukte zou het een rijke leerschool zijn. Dus... en avant la musique ! We startten op een klein koud zolderkamertje (de eerste winter werd het er soms -2°C) met twee man, dan acht man in het tweede jaar en 16 medewerkers aan het begin van het derde jaar. De zaken gingen goed, we kregen greep op de markt en wonnen nieuwe klanten (soms tegen IBM). Ik had een dijk van een team, mensen waarmee ik nu nog vaak samenwerk, weliswaar vanuit een andere hoek. Mijn ervaring als monitor om mensen te bezielen en hen te helpen om zichzelf te motiveren zorgde ervoor dat het Belgisch filiaal drie jaar op rij eindigde in de

top-drie groeilanden in de wereld. Maar dertien man is toch nog maar een omhooggevallen KSA-vendel.

Halverwege het derde jaar zat het Nederlandse Sunfiliaal in de problemen. Hun voor-naamste klant (Philips) had het lastig, de orders vielen terug, de winst werd verlies en het bedrijf slaagde er niet in om een combattieve verkoopsstrategie uit te bouwen. Er diende dringend gereorganiseerd te worden. Sun vroeg mij om Benelux verantwoordelijke te worden en om de nieuwe Nederlandse organisatie uit te tekenen en uit te bouwen. Weer iets waarvoor ik niet was opgeleid, en een ordegrrootheid moeilijker dan wat ik in België had verricht. Ik ging gedurende 2 ½ jaar in Nederland wonen, sloopte de oude organisatie en bouwde er een nieuwe, en vond een sterke manager voor het bedrijf om me op te volgen. Het interessante aan die periode is dat de hele *turn-around* gebeurde met slechts één ontslag. Dat had weerom te maken met *mon passé de moniteur*, met de mogelijkheid om mensen zin te doen krijgen om de zaken anders aan te pakken, om soms een stap opzij of naar beneden te zetten om daarna weerom in een ander bestek te kunnen opklimmen. Ik ben al zes jaar weg uit Nederland maar telkens als ik bij Sun Nederland binnenstap word ik nog als *founding father* ontvangen, een heerlijk gevoel.

Zo begin begon ik bij Sun stilaan een reputatie van *turn-around manager* te krijgen, want na Nederland kwamen ze met Engeland als probleemgebied aandraven. Gedurende zes maanden tekenden we een nieuwe organisatie uit, en zochten we een nieuwe directeur om deze te implementeren. Ik woonde toen op een golf course vlak bij Ascot, waar ik voorgoed de smaak van het golfspel te pakken kreeg.

Na Engeland kwam er een assignment op het hoofdkwartier van Sun in de Verenigde Staten: er moest een nieuwe wereldwijde verkoopsorganisatiestructuur gedefinieerd en uitgerold worden, wat gebeurde. Een dergelijke verkoopsorganisatievorm bouwen vergt modelbouwervaring, analysevermogen en strategisch denken. Onrechtstreeks had ik in mijn universiteitsopleiding geleerd hoe je zo een probleem best aanpakt. In die periode reisde ik onmenselijk veel. Aan een journalist die me toen ooit vroeg hoe het met mijn cultureel leven ging, zei ik dat mijn culturele ontwikkeling in handen was van de TV-programmatiedienst van British Airways. Ik vloog in die zes maanden bijna één miljoen airmiles bij elkaar, genoeg voor enkele leuke maar welverdiende vliegtuigreizen met het hele gezin naar verre oorden.

Terug in Europa was het Franse filiaal aan de beurt, met 650 personeelsleden en een omzet van \$320M. Vooraleer ik dat mandaat aanvaardde heb ik toch even diep nagedacht: maakte ik als *rustre flamand* een kans om aanvaard te worden door al die *diplômés des bonnes écoles* ? Je komt natuurlijk niets te weten zonder het te proberen. Ik pakte mijn koffers, ging een jaar in Parijs wonen en reorganiseerde het Franse filiaal. Uit mijn hele Sun-periode is dat ene jaar in Frankrijk het moeilijkste maar ook het meest voldoeninggevend geweest. Ondanks *mes origines champêtres* werd ik er zeer goed aanvaard en slaagden mijn team en ik erin om de logge Franse organisatie om te buigen tot een welgeoliede verkoopsmachine. De meest schrikbarende ervaring en tevens de meest typisch Franse was toen mijn verkoopsorganisatie in staking ging omdat we aan het commissiesysteem wilden raken. Ik heb toen in Versailles 2 uur lang aan alle verzamelde *grévistas* het hele reorganisatieplan tot in het kleinste detail uitgelegd. De volgende ochtend was iedereen weer aan de slag.

Baikonour

Na Frankrijk vroegen ze mij om de filialen in de Oost-Europese landen (Hongarije, Polen, Tsjechië, Slowakije en Rusland) op te starten. Een mooie anekdote uit die periode is het vertellen waard. We hadden in Moskou de Centrale Bank van Rusland als klant gewonnen en die wilde een satelliet lanceren om de communicatie tussen het verre oosten (Vladivostok) en het westen van Rusland (11 tijdszones verschil) te verzekeren. Het tuig zou afgevuurd worden vanop Baikonour in Kazakstan en de belangrijkste leveranciers werden uitgenodigd om de lancering bij te wonen. We vertrokken vanuit een regionale luchthaven naar Kazakstan met een Yak42, een Russische kopie van de Boeing 737. Wat me opviel was dat het karretje met versnaperingen, dat bij ons voornamelijk volstaat met frisdrank, water en wijn, op Russische vluchten volstaat met flessen vodka (vol bij vertrek, allemaal leeg bij aankomst). Halverwege de vlucht wilde mijn buurman, een voormalig Noors legerpiloot, een praatje gaan maken met de piloten. Na 5 minuten kwam hij lijkleek terug en zei me: *We have a serious problem. Those pilots are drinking vodka and they are smoking while flying.* Aan de manier waarop we zijn geland te oordelen, had mijn buurman duidelijk niet gelogen.

Zo stond ik daar op een koude Novemberavond, bij een omgevingstemperatuur van -20°C , met een honderdtal Russische officiers rond een lange tafel die tot op de rand gevuld was met de obligate flessen vodka. De *lift-off* was spectaculair: eerst een onvoorstelbaar fel licht, dan beweging in stilte, seconden daarna een knal en daaropvolgend een oorverdovend gedaver terwijl het ruimtetuig versnellend de ruimte inschoot. Na drie minuten was alles voorbij en werd de resterende vodka afgewerkt. Pittig detail: ook al was de lancering geslaagd, de satelliet is nooit in haar correcte geostationaire baan terecht gekomen en is ze na enkele dagen opgebrand in de atmosfeer.

Toen we op onze terugweg weer landden in Moskou bleek er een probleem met mijn visum te zijn. Gedurende tientallen minuten werd er door mijn gastheren met de grenspolitie gediscussieerd, en ik hoorde vaag woorden die leken op *deportazny* of zoiets. Ze wilden me terug deporteren naar Kazakstan waar we net vandaan kwamen. Na veel gepalaver en ook enkele roebels die van hand verwisselden, werd ik afgevoerd naar een lokaal politiekantoor op 70 kilometer buiten Moskou en daar opgesloten. Ik wist hoegenaamd niet wat er zou gebeuren: ik sprak geen Russisch, zij geen Engels. Ze hadden me wel mijn GSM laten houden, dus probeerde ik hem – zonder veel hoop – op te zetten. Het ding werkte perfect. Ik belde een goede klant op, die in het putje van de nacht met mijn paspoort en vele dollars een visum is gaan kopen aan de andere kant van Moskou, het is komen brengen en me dan tegen de ochtend heeft afgeleverd op Sheremetovo, de internationale luchthaven van Moskou. Wegwezen ! Halverwege die vlucht van Moskou naar Brussel hadden we nog een *near miss* op een hoogte van 30.000 voet, zodat ik bij aankomst in Zaventem zoals de paus de grond wel kon kussen.

Retour à Louvain-La-Veuve

Vervolgens werd ik lid van de Board of Directors van Sun EMEA (Europe, Middle East & Africa), meer bepaald als verantwoordelijke voor de indirecte verkoopkanalen die alles samen toen \$1.6B van de Europese omzet vertegenwoordigden. De echte uitdaging was om dit indirecte kanaal te herstructureren om het te doen beantwoorden aan de strenge Europese eisen op vlak van een open gedereguleerde Europese markt. Weer

modellen bouwen dus. Het heeft ons bijna twee jaar gekost om de klus te klaren, maar Sun heeft nu nog steeds één van de meest geavanceerde indirecte kanaalstructuren onder de Amerikaanse multinationals.

Na zes jaar Sun verantwoordelijkheid bij BIM, en nog eens tien jaar bij Sun zelf, begon het toch te jeuken om iets anders te doen. Ik weigerde een VP job in de Verenigde Staten omdat ik mijn gezin niet wou verplanten en besloot iets helemaal anders te gaan doen. Ik wilde venture capitalist worden.

Men vraagt zich soms af waaraan Amerika haar dominante economische wereldpositie te danken heeft: onze opleiding is doorgaans beter, onze mensen zijn onderlegd en ondernemend genoeg en toch scoren we stukken lager dan de Verenigde Staten op het vlak van succesvol ondernemen (zeker wat betreft technologie). De redenen van dit verschil situeren zich op twee vlakken: (1) in Europa is een mislukking een blaam voor het leven, in de U.S. een lovenswaardig lidteken, en (2) in Europa is er weinig risicokapitaal beschikbaar, in de U.S. zelfs te veel. Net voor het begin van de baisse van de technologiebeurzen (helaas !) was ik met een paar ex-collegae en vrienden een venture capital firma gestart in Leuven, met de bedoeling beginnende ondernemers in technologiebedrijven te steunen met woord, daad en kapitaal. Het project ging goed van start, maar begon te sputteren toen duidelijk werd dat de economische recessie reëel was en nog een tijd zal duren. We zagen de storm vrij vroeg hangen en fuseerden met een branchegenoot, Capricorn Venture Partners n.v. te Leuven, waar ik nu als medepartner actief ben als venture capitalist.

Leuven herontdekken na meer dan twintig jaar afwezigheid is een ervaring. De stempel van Louis Tobback laat zich voelen, in de positieve zin: de stad is aangenamer geworden, weliswaar iets minder rebels en studentikoos. Maar ik vermoed dat de huidige generatie van studenten dat zelf ook minder is dan wij dat waren in de jaren zeventig.

What's next ?

Het is de bedoeling nog een tiental jaar in de venture capital branche verder te gaan. Toch stel ik me de vraag hoe mijn drang naar nieuwe ervaringen nog allemaal te bevredigen valt. Wat houdt de toekomst voor mij nog in petto *nel mezzo del cammin di nostra vita...* (dat hoop ik toch ten minste) ? Aangezien één van mijn motto's is dat *rien ne se perd, rien ne se crée; tout se transforme*, zullen het waarschijnlijk ervaringen uit mijn verleden zijn die opnieuw mijn verdere levensverloop zullen bepalen.

Ooit wilde ik kok worden. Misschien doe ik daar nog eens iets mee. Een restaurant openen, of een traiteursbedrijfje voor eenpansgerechten voor grote groepen. Zo ben ik al jaren een actieve paellakok, buiten op een houtvuur in grote *sartenes* die ik uit Spanje meebracht. Een keer, in het Sportkot van Leuven, bakten een vriend en ik een paella voor 250 man. Heerlijk was dat ! Ook een leuke fin de carrière, misschien. Uit Zuid-Afrika bracht ik deze zomer een *potjie* mee, een gietijzeren casserolle op poten die naast het houtvuur wordt gezet, en waarin smeùige curries en stoofpotjes worden bereid. De grootste maat van potjie kan een meute van wel 200 man voeden. Misschien is dit een gat in de markt. Mijn kookplezier van toen ik 12 jaar was wil ik best nog eens opnieuw beleven.

Ooit wilde ik geneesheer worden. Wel, een van mijn geheime plannen toen ik Sun verliet was om een lange sabbatical te nemen en geneeskunde te gaan studeren. Eigenlijk is het enkel de economische recessie (en de aanval van 11 september) die me hiervan hebben weerhouden: het klimaat leent er zich nu niet naar, het is toch nog even té onzeker.

Drieëntwintig jaar ben ik nu professioneel actief geweest, en ik heb wel dertien verschillende stielen gehad, zonder ongelukken weliswaar. Van elke *métier* die ik had heb ik iets geleerd, en van geen enkele heb ik spijt. Telkens had ik eigenlijk voor elkeen van deze uitdagingen moeten passen, omdat ik op papier niet over de vereiste kwalificaties beschikte. Maar telkens heb ik de gok gewaagd, met open ogen, om te zien hoe ver ik kon gaan zonder op mijn gezicht te vallen. Ooit zal dat misschien gebeuren, maar dat schrikt me niet af.

Eén van de dingen die mijn vader me vaak zei, is in mijn loopbaan een leidmotief geworden: *mik hoog, want de pijl zakt bij het vliegen !*

Bonheiden, 4 december 2001

PS.

1. Neen, Vincent, ik ben geen lid van de VLR. Ik ben lid van geen enkele vereniging.
2. Ja, VLR en Romaneske hebben een reden van bestaan zolang er leden zijn die er baat in zien. Een vereniging bestaat voor haar leden, vind ik, en niet omgekeerd.
3. Mijn opleiding als Romanist? Hoe ik die evalueer, vraag je ? Blijkbaar heeft ze mij opgeleverd wat mijn later curriculum vereiste: leergierigheid, taalgevoel, communicatievaardigheden, en vooral abstract denkvermogen. Houden zo !
4. Mijn pijnlijkste herinnering uit mijn romanistentijd: dat mijn vader stierf enkele dagen vooraleer ik benoemd werd als monitor aan de K.U. Leuven. Het zou hem van trots vervuld hebben.